Dosarul nr. 4-1060/2025
4-24064719-12-4-12052025

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

14 august 2025 **mun. Chişinău**

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
În componența:
Președintelui ședinței, judecătorul Angela Vasilenco
Grefier Alexandru Carp
Cu participarea:
Avocatului Pavel Digori
În lipsa:
Reprezentantului SRL „Go&Create” Stella Russu
Agentului constatator Ghenadie Pârcălab

cărora au fost întreprinse măsurile necesare și de rigoare privind citarea legală)

examinând în ședință de judecată publică, cauza contravențională pornită în privinţa persoanei juridice **SRL „Go&Create”,*************administrator Russu Stella,*** care se învinuieşte în săvârşirea contravenţiei prevăzute de art.74 alin.(1) din Codul contravențional, instanța de judecată,

c o n s t a t ă:

La data de 06 iunie 2024, directorul general interimar al Agenției de Inspectare și Restaurare a Monumentelor din R. Moldova, Ghenadie Pârcălab, în calitatea sa de agent constatator, a încheiat procesul-verbal cu privire la contravenție cu nr.000039, în privința persoanei juridice SRL „Go&Create”, potrivit căruia *la data de 04.04.2024, în urma unui control efectuat, a constatat că SRL „Go&Create”, a efectuat lucrări de renovare a fațadei imobilului amplasat pe str.M.Eminescu 50, mun.Chişinău, a instalat o terasă improvizată în zona de protecție a imobilului ce are statut de monument de categorie națională și este înregistrat în Registrul Monumentelor Republicii Moldova cu nr.75, astfel a încălcat regimul de protecție și de folosire a bunurilor de patrimoniu cultural.*

Acțiunile entității juridice SRL „Go&Create”, au fost calificate de către agentul constatator, în baza art.74 alin.(1) din Codul contravențional, iar cauza a fost remisă spre examinare, conform competenței materiale, în instanța de judecată.

La 14.06.2024, cauza contravențională în privința persoanei juridice SRL „Go&Create”, la fost înregistrată în Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani pentru adoptarea unei decizii conform legislaţiei.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Centru din 23.04.2025 a fost admis recursul declarat de directorul general interimar al Agenției de Inspectare și Restaurare a Monumentelor din R. Moldova, Ghenadie Pârcălab împotriva hotărârii din 04.10.2024, a casat hotărârea și cauza nominalizată a fost remisă spre rejudecare în alt complet de judecată.

La 12.05.2025, cauza contravențională în privința persoanei juridice SRL „Go&Create”, la fost înregistrată în Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani pentru adoptarea unei decizii conform legislaţiei, iar cauza a fost repartizată aleatoriu judecătorului Angela Vasilenco.

Agentul constatator din cadrul Agenției de Inspectare și Restaurare a Monumentelor din R.Moldova, fiind citat legal, în ședința de judecată nu s-a prezentat, astfel, instanța de judecată, prin prisma prevederilor art.455 alin.(2) din Codul contravențional, a dispus posibilă examinarea cauzei în lipsa acestuia, cu remiterea copiei hotărîrii.

Reprezentantul persoanei juridice SRL „Go&Create”Russu Stella, fiind citat legal, în ședința de judecată nu s-a prezentat, astfel, instanța de judecată, prin prisma prevederilor art.455 alin.(3) din Codul contravențional, a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia, cu remiterea copiei hotărîrii.

Avocatul Pavel Digori, care acționează în interesele persoanei juridice SRL „Go&Create”, în cadrul ședinței de judecată a solicitat anularea procesului-verbal cu privire la contravenție cu nr.000039 din 06.06.2024, cu încetarea procesului contravențional în privința SRL „Go&Create”, depunând și o referință scrisă asupra procesului-verbal, prin care a menționat în esență că, SRL „Go&Create” nu este de acord cu constatările Agenției de Inspectare și Restaurare a Monumentelor din R.Moldova. Astfel, în temeiul pct. 4.5. din Contractul de închiriere nr.4 din 01.10.2023 încheiat între „BBK Estate” SRL și SRL „Go & Create” *(anexat la materialele dosarului),* chiriașul are obligația de a efectua reparațiile necesare pentru menținerea spațiului în locație în stare bună de funcționare. Astfel, în sensul de a evita devenirea fațadei într-o stare deplorabilă, a fost necesară intervenția din partea chiriașului prin vopsirea acesteia. Cum se observă din pozele atașate (se *anexează),* care redau situația fațadei de până la intervenția SRL „Go & Create” și după, se observă foarte clar că s-a păstrat culoarea și imaginea pereților clădirii, respectiv nu s-au făcut schimbări majore. Consideră inadmisibil a fi sancționat persoana care a întreprins acțiuni de protejare și menținere a fațadelor prin lucrări

de întreținere a monumentului istoric, în condițiile în care au fost păstrate culorile originale. Precizează că în ghidul pentru intervenții asupra clădirilor istorice din Chișinău, publicație elaborată în anul 2021 de către Urban Lab Chișinău, cu susținerea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova și a Primăriei Municipiului Chișinău, la pagina 18 (se *anexează)* se oferă un exemplu în care se oferă o tratare cromatică greșită a fațadei istorice, unde culoarea nu corespunde celei originale și diferă pe cele două porțiuni ale clădirii. În cazul dat, o astfel de diferență nu se atestă, ci dimpotrivă, s-au făcut lucrări potrivit acelorași recomandări ale acestui ghid de a se proteja și menține fațadele prin lucrări sezoniere de întreținere; tratarea fațadelor cu mortare de var și în culorile originale. Precizează că în niciuna din normele legislației în vigoare și chiar în Legea privind ocrotirea monumentelor indicată de agentul constatator nu este prevăzut ca posesorul să obțină careva acte justificative pentru menținerea fațadei prin vopsire cu aceeași culoare, în condițiile în care nu se intervine cu alte lucrări, cum ar fi demontarea pereților, amplasarea unor noi ferestre etc. Potrivit art.14 din Legea nr.1530 din 22.06.1993 privind ocrotirea monumentelor: *„Deținătorii cu orice titlu juridic ce posedă, folosesc sau păstrează monumente cu valoare istorică, artistică sau științifică luate la evidență sau înscrise în Registrul monumentelor sunt obligați să respecte prevederile prezentei legi, condiție ce se include în actele de proprietate, de cumpărare-vânzare sau de* ***închiriere”.*** Astfel, chiriașul SRL „Go &Create” nici nu a cunoscut la momentul încheierii contratului de închiriere și nici la momentul intervenției că imobilul amplasat în mun.Chișinău, str.Mihai Eminescu, 50 era monument istoric, nefiind adus la cunoștință. Chiar și din extrasele din Registrul bunurilor imobile cu privire la acest imobil, nu este inserată această mențiune (se *anexează).* Menționează că, agentul constatator în procesul-verbal cu privire la contravenție a constatat că SRL „Go & Create” a efectuat lucrări de renovare a fațadei, a instalat o terasă improvizată în zona de protecție a imobilului. În procesul-verbal de constatare din 04.06.2024 a scris că la momentul inspectării s-a constatat că fațada a fost vopsită, iar în zona de protecție instalate vazoane cu arbori și mese. La acest aspect, precizează că astfel de modalități ale acțiunii, nu întrunesc latura obiectivă a componenței de contravenție prevăzută la art.74 alin.(1) Cod Contravențional. Deși agentul constatator a indicat că au fost lucrări de renovare asupra fațadei, de fapt, Legea privind ocrotirea monumentelor nu operează cu o astfel de noțiune. Nici Codul contravențional nu scrie expres că pentru acțiunea de renovare urmează a fi sancționată persoana fizică sau juridică. Astfel, este clar că acțiunea de renovare nu constituie o modalitate a acțiunii care să constituie latura obiectivă pentru componența de contravenție prevăzută la art.74 alin.(1) Cod Contravențional. Mai menționează că, SRL „Go & Create” prin instalarea vazoanelor și a terasei, nu a deteriorat, nu a mutilat și nici nu a demolat clădirea clasificată ca fiind monument istoric. Respectiv, agentul constatator a

încercat să tragă persoana la răspundere pentru renovare și amplasare a terasei, acțiuni care de fapt nu sunt prevăzute ca modalități pentru atragerea răspunderii contravenționale. Cu referire la mențiunea din declarațiile persoanei reprezentante a SRL „Go & Create", precum că s-a recunoscut învinuirea. În acest sens, administratorul Stella Russu a avut de fapt în vedere că i-a fost clară învinuirea, însă nicidecum nu a recunoscut. Încălcarea cărorva prevederi legale, recunoscând însă că a vopsit fațada clădirii, dar desigur în limita prevederilor legale. Or, așa cum a inserat mai sus, careva prevederi legale nici nu au fost încălcate, respectiv nu are în genere relevanță dacă s-a recunoscut sau nu învinuirea, atât timp cât nu există fapta contravenției. Precizează că în cadrul examinării și constatării faptei contravenționale, agentul constatator a admis și încălcări de ordin procedural. O încălcare expresă a dispozițiilor imperative ale legii, care condiționează legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție este că acțiunile agentului constatator Agenția de Inspectare și Restaurare a Monumentelor din Republica Moldova nu au fost în comun cu Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, contrar prevederilor art.16[1] alin.(3) din Legea nr.1530 din 22.06.1993 privind ocrotirea monumentelor. Subliniază că, potrivit art.5[1] alin.(4) din Legea nr.131 din 08.06.2012 privind controlul de stat: *„în cazul încălcărilor minore pot fi emise doar prescripții în baza cărora se recomandă și se indică modalități de înlăturare a încălcărilor, însă nu pot fi aplicate sancțiuni prevăzute de legea contravențională sau altă lege și nu pot fi aplicate măsuri restrictive".* Așadar, deși legea prevede obligativitatea emiterii unor prescripții sau recomandări până la constatarea faptei contravenționale și solicitarea aplicării sancțiunii, agentul constatator a evitat să procedeze astfel. În acest sens, chiar după definiția procesului-verbal de control prevăzut în Legea nr.131 din 08.06.2012 privind controlul de stat, acesta reprezintă un act întocmit în urma controlului inopinat sau planificat, în care se înregistrează constatările/rezultatele controlului (în partea de constatare), *după caz se prescriu modalități de înlăturare a încălcărilor și/sau măsuri restrictive (în partea prescriptivă)* și, după caz, se constată contravenții și se prescriu sancțiuni (în partea sancționatorie). În speță, agentul constatator, fără a emite careva recomandări sau prescripții, adică un plan de remediere, fără a explica în mod clar concret în ce a constat încălcarea agentului economic, a întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție, însă în temeiul art.46[1] Cod Contravențional, această încălcare atrage nulitatea procesului- verbal. Relevă apărătorul că art.28 alin.(2) lit.h) din legea privind controlul de stat prevede că procesul-verbal de control trebuie să conțină și referința expresă la prevederile actelor legislative și normative pe care le-a încălcat persoana supusă controlului. În cazul dat, s-a indicat doar legea privind ocrotirea monumentelor și atât, nefiind precizat expres care prevedere a fost încălcată, astfel nu este clară sancțiunea care se solicită a fi aplicat. În aceeași ordine de idei, argumentul dat este susținut și de

dispoziția art.443 alin.(1) lit.e) Cod Civil, unde: *„Procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde: e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei”.*

Audiind poziția apărătorului, studiind materialele cauzei în raport cu prevederile legale ce guvernează speță, instanța de judecată ajunge la concluzia de a înceta procesul contravențional intentat în privința persoanei juridice SRL „Go&Create”, care se învinuiește în comiterea contravenției prevăzute de art.74 alin.(1) Cod contravențional, reieșind din circumstanțele *infra* expuse

În conformitate cu art.8 alin.(2) din Codul contravenţional, este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvârşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

Potrivit art.374 Cod contravențional, procesul contravenţional este activitatea desfăşurată de autoritatea competentă, cu participarea părţilor şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligaţii, având ca scop constatarea contravenţiei, examinarea şi soluţionarea cauzei contravenţionale, constatarea cauzelor şi condiţiilor care au contribuit la săvîrşirea contravenţiei.

În atare circumstanțe, instanța de judecată constată că în corespundere cu prevederile art.440 alin.(1) Cod contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

În conformitate cu alin.(1) al art.442 din Codul contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

În ședința de judecată s-a constatat că, la data de 06.06.2024, directorul general interimar al Agenției de Inspectare și Restaurare a Monumentelor din R.Moldova, Ghenadie Pârcălab, în calitatea sa de agent constatator, a încheiat procesul-verbal cu privire la contravenție cu nr.000039, în privința persoanei juridice SRL „Go&Create”, potrivit căruia la data de 04.04.2024, în urma unui control efectuat, a constatat că SRL „Go&Create”, a efectuat lucrări de renovare a fațadei imobilului amplasat pe str.M.Eminescu 50, mun.Chişinău, a instalat o terasă improvizată în zona de protecție a imobilului ce are statut de monument de categorie națională și este înregistrat în Registrul Monumentelor Republicii

Moldova cu nr.75, astfel a încălcat regimul de protecție și de folosire a bunurilor de patrimoniu cultural.

Astfel, din procesul-verbal rezultă că, la data de 04.04.2024 de către Agenția de Inspectare și Restaurare a Monumentelor din R. Moldova, a fost efectuat un control, în urma căruia au fost depistate anumite încălcări ale regimului de protecție și de folosire a bunurilor de patrimoniu cultural, din partea SRL „Go&Create", nefiind specificat de către agentul constatator tipul de control organizat, în sensul dacă a fost un control planificat sau inopinat, totodată nefiind prezentate careva înscrisuri în acest sens. La materialele cauzei a fost prezentat doar un proces-verbal de constatare, încheiat abia la 04.06.2024.

Potrivit procesului-verbal de constatare sus menționat, *în urma sesizării parvenite*, Agenția de Inspectare și Restaurare a Monumentelor din R. Moldova *a inspectat* imobilul din str.M. Eminescu 50.

Conform art. 442 alin. (1) din Codul contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

De asemenea, în conformitate cu prevederile art. 458 alin. (1) din Codul Contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei, iar din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului contravențional, instanța de judecată evidențiază că sancțiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetățenilor în vederea realizării scopului preventiv și represiv al sancțiunii, pe când potrivit art. 38 alin.(4) din acelaşi cod, arestul contravențional poate fi aplicat şi în cazul neexecutării intenționate a unei alte sancțiuni contravenționale, ce conferă faptei natura penală.

Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (a se vedea *Ziliberberg împotriva Moldovei*, § 35, din 01 februarie 2005; *Angel împotriva României*, § 52, din 04 octombrie 2007 sau *Ozturk împotriva Germaniei* din 21 februarie 1994).

Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravenționala desfășurată în fața instanței de judecată revine în

primul rând organului constatator și, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, făptuitorul urmează să-și probeze nevinovăția.

În asemenea situație, întru respectarea garanțiilor sus indicate, instanța de judecată a verificat legalitatea și temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenţie cu nr. 000039 din 06.06.2024.

Sub aspectul legalității procesului – verbal cu privire la contravenţie, instanța de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat poate fi invocat atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art. 5 și 7 din Codul contravențional.

Legea contravențională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție într-o anumită formă *„ad validitatem”*, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit.

În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 din Codul contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 din Codul contravențional.

Din cercetarea actului menționat, instanța constată că agentul constatator a respectat prevederile art. 443 alin. (1) lit. a)-h) din Codul contravenţional şi a inserat data (ziua, luna, anul), ora şi locul încheierii, calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorităţii pe care o reprezintă; numele, prenumele, domiciliul, ocupaţia persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, datele din buletinul ei de identitate sau, după caz, din alt act care stabileşte identitatea persoanei, fapta contravenţională, locul şi timpul săvârşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie; încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei; menţiunea prin semnătură despre aducerea la cunoştinţa persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional a drepturilor şi obligaţiilor lor prevăzute la art.384 şi 387, obiecţiile şi probele pe care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional le aduce în apărarea sa, precum şi informaţii despre instituţia bancară şi despre modul de plată a amenzii, iar decizia de remitere a cauzei este stipulată clar şi descifrabil.

Totodată, agentul constatator a descris în conținutul actului fapta contravențională, formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite, argument prin care instanţa nu a constatat incertitudini la descrierea faptei şi persoanei.

În acelaşi context, instanța reiterează că procesul-verbal cu privire la contravenție, în sensul art. 442 din Codul contravențional, este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul, iar procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza *constatărilor personale* şi a *probelor acumulate*, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui, or, în atare circumstanţe, se concluzionează că, în procesul-verbal cu privire la contravenție este necesar de a fi descrisă fapta, în așa fel ca învinuirea formulată să fie clară făptuitorului.

La fel, instanța de judecată menționează că, procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit și perfectat în prezența reprezentantului persoanei juridice Russu Stella, fiindu-i aduse la cunoștință drepturile și obligațiile lui prevăzute de art. 384, 387 din Codul contravențional fapt confirmat prin semnătura acesteia.

Sub aspectul temeiniciei procesului verbal cu privire la contravenţie, instanța evidențiază că forța probantă a proceselor-verbale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanța are obligația de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează și apreciază probatoriul (cauza *Bosoni împotriva Franței,* hotărârea din 7 septembrie 1999).

În lumina celor relatate *supra*, persoana învinuită are dreptul la un proces echitabil, conform art. 374 – 382 din Codul contravențional, în cadrul căruia să utilizeze orice mijloc de probă și să invoce orice argumente pentru dovedirea împrejurării că situația de fapt din procesul – verbal cu privire la contravenție nu corespunde modului de desfășurare a evenimentelor, iar sarcina instanței de judecată este de a respecta limita proporționalității între scopul urmărit de autoritățile statului de a nu rămâne nesancționate acțiunile antisociale prin impunerea unor condiții imposibil de îndeplinit și respectarea dreptului la apărare al persoanei sancționate contravențional.

În raport cu cele enunțate, art. 425 alin. (2) din Codul contravențional cuprinde dispoziții exprese cu privire la forța probantă a procesului-verbal cu privire la contravenție, fiind reglementat că, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul procesului-verbal cu privire la contravenție.

La fel, instanța reține că legiuitorul, în art. 442 alin. (1) din Codul contravențional, a definit procesul-verbal cu privire la contravenție, ca fiind un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul, iar subsecvent, a fost legiferat și faptul că, procesul-verbal cu privire la contravenție se încheie de agentul constatator *pe baza constatărilor personale* şi a *probelor acumulate*, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Interpretând art. 425 alin. (2) în coroborare cu art. 442 alin. (1) din Codul contravențional, rezultă că procesul-verbal cu privire la contravenţie cu nr.000039

din 06.06.2024, face dovada cu privire la încadrarea în drept și situația faptică stabilită de agentul constatator, urmând a fi examinat şi în raport cu actele existente la dosar, acumulate de agentul constatator în cazul pendinte.

Pe lângă aceasta, instanța apreciază că, în măsura în care procesul-verbal cu privire la contravenţie cu nr. 000039, încheiat la 06.06.2024, nu este afectat de vicii de legalitate, valoarea sa probatorie nu trebuie exclusă, iar mai mult ca atât, la examinarea cauzei, făptuitorul nu a invocat şi instanța nu a stabilit că datele inserate de agentul constatator în actul atacat ar fi fost obținute prin ilegalitățile enumerate expres în art. 425 alin. (6) din Codul contravențional.

În această ordine de idei, instanța remarcă că persoana juridică SRL„Go&Create”„ este învinuit precum că a comis contravenţia prevăzută de art. 74 alin. (1) din Codul contravenţional, iar respectiv, cu privire la starea de fapt fixată de agentul constatator în procesul-verbal de contravenție și în corespundere cu art. 425 alin. (2), (3), (4), (5) al Codului contravențional, instanța de judecată reține că aceasta a fost confirmată prin probe pertinente, concludente și utile cazului contravențional: - *procesul-verbal cu privire la contravenţie cu nr.000039, încheiat la 06.06.2025,* care cuprinde poziţia personală a agentului constatator, din care reiese constatarea contravenţiei comise şi descrierea acesteia; - *proces verbal de audiere a contravenoentului din 06.06.2024 prin care Russu Stella* a declarat că este administratorul SRL„Go&Create”, care închiriază spațiu într-o clădire amplasat în mun. Chișinău str. M. Eminescu 50. A mai relatat că au decis să împrospăteze fațada clădirii într-o culoare aproximativ identică cu cea care era. La fel au amenajat o terasă pe care au decorat-o cu mese și plante vii. Careva acte care ar permite aceste lucrări nu au fost perfectate și în cel mai scurt timp își asumă obligația de a perfecta actele necesare care ar justifica lucrările date; - *proces verbal de constatare nr. 11 din 04.06.2024* prin care s-a constatat că la momentul inspectării fațada clădirii din adresa Chișinău str. M. Eminescu 50 a fost vopsită și în zona de protecție au fost instalate mese și vazoane cu arbori . Careva acte justificative nu au fost prezentate;- *3 planşe foto cu imobilul situat pe adresa M. Eminescu 50 mun. Chişinău; - extras* din registrul de stat al persoanelor juridice; - *copia buletinului de identitate eliberat pe numele pe numele* lui Russu Stella; - *Registrul monumentelor Republicii Moldova* ocrotite de stat în care se regăsește și imobilul din str. M. Eminescu 50 mun. Chișinău; - *factură de plată;- copia contractului de închiriere;*

Instanța subliniază astfel că, fapta contravențională săvârșită de către SRL„Go&Create”, a fost constatată personal de agentul constatator și a fost inserată în procesul-verbal cu privire la contravenţie cu nr. 000039, încheiat la 06.06.2024.

Din analiza actului menționat, care în situația relatată *supra* și în condițiile art. 425 alin. (2) – (5) din Codul contravențional constituie o probă pertinentă și

concludentă cazului, instanța a stabilit cu certitudine că, SRL„Go&Create”, la 04.04.2024 a instalat o terasă improvizată în zona de protecție a imobilului ce are statut de monument de categorie națională și este înregistrat în Registrul Monumentelor Republicii Moldova cu nr.75, astfel a încălcat regimul de protecție și de folosire a bunurilor de patrimoniu cultural. Fapt confirmat și prin procesul verbal de audiere a contravenientului din 06.06.2024 or administratorul SRL„Go&Create”, Russu Stella nu a negat acest fapt.

În conformitate cu jurisprudenţa relevantă a Curţii Europene a Drepturilor Omului, instanţele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăţia inculpatului prin adoptarea unor soluţii motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil: …în cazul în care instanţele judecătoreşti naţionale se abţin de a da un răspuns special şi explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părţii care le-a formulat posibilitatea de a şti dacă o anumită susţinere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil. (*Ruiz Torija împotriva Spaniei*, 9 decembrie 1994, § 29; *Papon împotriva Franţei (nr. 2)*, dec., 15 noiembrie 2001; *Boldea împotriva României*, 15 februarie 2007, § 30).

În acest context, agentul constatator a făcut dovadă stării de fapt prin probele anexate la dosar și apreciate de instanțe, iar instanța reține că încheierea procesului-verbal şi adoptarea deciziei de sancţionare este una temeinică.

Respectiv, în speță, administratorul SRL„Go&Create”, nici nu a obiectat şi nici nu a motivat într-un anumit mod netemeinicia procesului-verbal cu privire la contravenție sau a faptei constatate și nu a adus nici o dovadă veridică în sprijinul unei eventuale nevinovății a sale, iar prin urmare, fapta reținută este probată atât prin probe certe, cât şi cu ajutorul prezumției de legalitate a procesului-verbal cu privire la contravenţie cu nr. 000039, încheiat la 06.06.2024, actul fiind emis cu respectarea tuturor condițiilor de fond și de formă prevăzute de lege, dar și cu prezumția de veridicitate, adică reflectă în mod real ceea ce a stabilit autoritatea emitentă, prezumții consacrate expres în art. 425 alin. (2) și 442 alin. (1) din Codul contravențional, care în opinia instanței, sunt legale, în sensul pe care inclusiv instanța europeană îl dă acestei noțiuni **(***Salabiaku împotriva Franței*, hotărârea din 7 octombrie 1988, par. 28; *Telfner împotriva Austriei*, hotărârea din 20 martie 2001, par. 16).

Conjunctura relatată a fost admisă astfel şi de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului și în Decizia *Haiducu şi alţii contra României* din 13 martie 2012, în care a fost statuat că, prevederile art. 6 par. 2 din Convenție nu se opun aplicării unui mecanism care ar instaura o prezumție relativă de conformitate a procesului verbal cu realitatea, prezumție fără de care ar fi practic imposibil să sancționezi încălcările legislației, intrând în competenta poliției.

În aceste condiţii, instanţa statuează în afara oricăror dubii, că într-adevăr fapta incriminată a avut loc, fiind comisă cu bună-ştiinţă şi respectiv cu vinovăţie de către persoana juridică SRL„Go&Create”„ iar astfel, probele apreciate fiecare în parte și pe toate în ansamblul lor, coroborează între ele, se completeze unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială și dovedesc cert comiterea contravenției imputate petiționarului, care se încadrează în limitele laturii obiective a contravenţiei prevăzute la art. 74 alin. (1) din Codul contravenţional.

În această ordine de idei, agentul constatator a făcut dovada stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar și apreciate ca veridice de instanță, iar încheierea procesului-verbal şi adoptarea deciziei de sancţionare în acest caz va fi una temeinică.

Totuşi, instanţa atestă că fapta constatată a fost comisă de entitatea juridică SRL„Go&Create”, la 04.04.2024, dar potrivit art. 30 alin. (2) şi (5) din Codul contravenţional, în redacția legii la momentul comiterii faptei (*LP95 din 25.04.24, MO195-197/03.05.24 art.257; în vigoare 03.06.24* termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de un an, care curge de la data săvârşirii contravenției şi până la data rămânerii definitive a hotărârii cu privire la cauza contravențională.

În aceste condiţii, instanţa relevă incidenţa prevederilor generale cu privire la aplicarea prescripţiei în acest caz, deoarece de la data săvârşirii contravenţiei până la adoptarea prezentei hotărâri a trecut o perioadă mai mare de un an, iar conform art. 30 alin. (1) coroborat cu art. 26 lit. d) din Codul contravenţional, înlăturarea răspunderii contravenţionale pentru fapta ce conţine elementele constitutive ale contravenţiei are loc în cazul prescripţiei răspunderii contravenţionale.

În acelaşi timp, conform art. 441 alin. (1) lit. b) şi f) din Codul contravenţional, procesul contravenţional nu poate fi pornit, iar ***dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat*** în cazurile în care se *constată vreunul din temeiurile prevăzute* la art. 3 alin.(3), art.4 alin.(3), *art.20–31* şi/sau *termenul prescripţiei tragerii la răspundere contravenţională a expirat*.

În acest mod, la cazul dedus judecării, instanţa apreciază existenţa faptei contravenţiei şi a vinovăţiei persoanei juridice SRL„Go&Create”„ în comiterea acesteia, însă va dispune încetarea procesului contravenţional în temeiul art. 441 coroborat cu art. 461 alin. (1) din Codul contravenţional, ultimul în conformitate cu care, în cazul când, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art. 441 sau 445 alin. (1), instanța de judecată încetează procesul contravențional.

În conformitate cu prevederile art. 26, 30, 395, 400 alin. (5), 441 alin. (1) lit. b) şi f), 452-458, 460-463 din Codul contravențional, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ș t e:

Se recunoaște persoana juridică **SRL „Go&Create”,** vinovată în comiterea contravenției prevăzute de art. 74 alin. (1) din Codul contravenţional.

Se încetează procesul contravențional pornit în privința persoanei juridice **SRL„Go&Create”„„** pe semnele contravenției prevăzute de art. 74 alin. (1) din Codul contravențional, în legătură cu prescripţia răspunderii contravenţionale.

Copia hotărârii se remite pentru informare părților.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs, în termen de 15 (cincisprezece) zile, la Curtea de Apel Centru, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

Președintele ședinței,
judecătorul **Angela Vasilenco**